

BANDASJER OG UTSTYR

Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF

Hanne Rusten Wærnes, sårsykepleier

Synnøve Aske Høyland, sårsykepleier

Hudavdelingen, SUS

2016

Hovedregel

Viktig og forstå hvordan produktene virker og samarbeider.

Vi snakker om «**intelligente**» primær- og sekundærlag i behandling.

- **Primærlag:** Det som ligger i direkte kontakt med sårbunnen.
- **Sekundærlag:** Det som ligger utenpå primærlaget.

Bandasjevalg

Avhenger av:

- Sårveske
- Infeksjon
- Sårfase
- Omkringliggende hud
- Anatomisk plassering

På bakgrunn av dette lages det en sårprosedyre.

Vurdere alltid om prosedyren trenger justeringer.

Sårskift x 2 (til 3) pr uke er målet.

Bandasjeoversikt

- Sårkantbeskyttelse
- Enkle bandasjer
- Ikke-heftende bandasjer
- Hydrogeler
- Antibakterielle produkter
- Hydrofiber
- Skumbandasjer
- Superabsorbenter
- Hydrokolloider
- Film/fixeringer
- Spesialbandasjer

Sårkantbeskyttelse

Hensikt :

Forebygge masserasjon

Slik skal det ikke
se ut!

Produktforslag:

Zinkpasta 40%, Cavilon, Medihoney barriererekrem

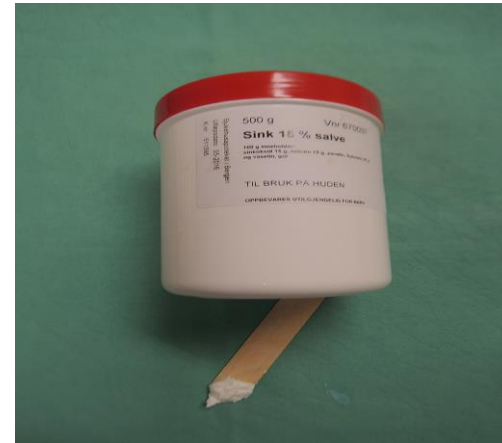

Sårkantbeskyttelse

Juster mengde sårkantbeskyttelse i forhold til væskemengden

God dekning av zinkpasta ved kraftig sekresjon

Enkle bandasjer

Hensikt:

Brukes til ukompliserte småsår, og skal dermed ikke brukes på kroniske sår.

- «Uintelligente», har ingen behandlende egenskaper
- Gjør sårene tørre, noe de ikke skal være

Produktforslag: Melolin, Mesorb, Mepore, Norges plaster

Enkle bandasjer

Ikke-heftende «bandasjer»

- Brukes på sår hvor huden rundt er skjør
- Hvor man ikke vil at bandasjer skal henge fast
- Brukes sjeldent da riktig bruk av andre bandasjer forhindrer at bandasjer sitter fast.

Produktforslag: Mepitel One(silikonnett), (Jelonet skal ikke brukes da den henger fast i sår)

Ikke-heftende bandasjer

Hydrogel

Hensikt:

Skape et fuktig sårmiljø

- Godt egnet for sår som er tørre, eller sår som har fibrin/gul nekrose som må løses opp.
- Finnes både med antibakteriell virkning og uten.

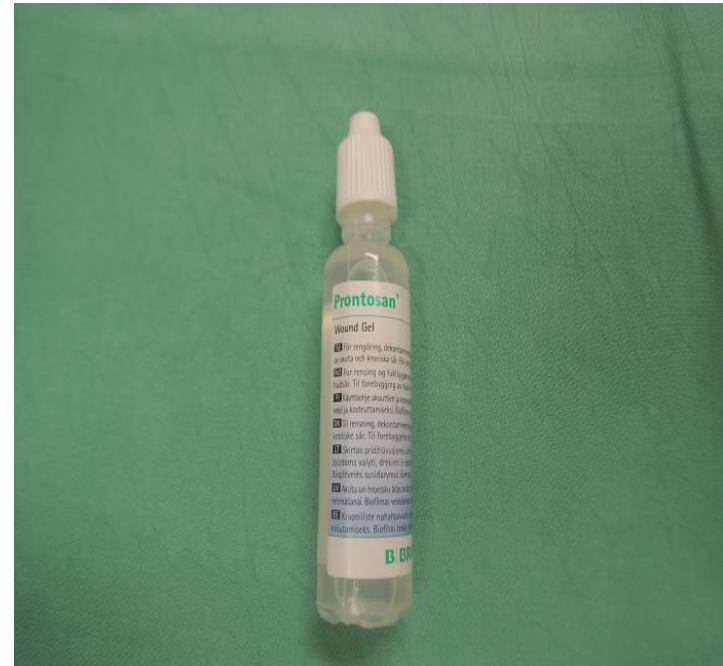
Produktforslag: Intrasite gel, Askina gel og Prontosan gel

Hydrogel

Intrasitegel

Prontosangel

Antibakterielle produkter - sølv

Hensikt:

Primærbandasje

Ingen enhetlig gruppe, finnes både som skumbandasje, hydrofiber etc. Felles er at de har sølv i seg.

Redusere bakterieflora og delvis antiinflammatorisk virkning

Hydrofiber m/sølv (Aquacel Ag) må tilsettes springvann før bruk. Aldri NaCl.

Produktforslag: Aquacel Ag, Acticoat (ulike typer)

Antibakterielle produkter - sølv

Antibakterielle produkter- jod

- Jod har antibakteriell egenskap
- Er spesielt god mot pseudomonas (grønnlig farge, søtlig lukt)
- Reduserer lukt
- Løser opp dødt vev
- Finnes både som salve, bandasjer og pulver

Produktforslag: Iodosorb i ulike varianter

Antibakterielle produkter - jod

Praktisk tips: Jodsalve kan gi svie. Bland 50/50 Iodosorb salve og Prontosangel.

Antibakterielle produkter- Medihoney/Leptospermum honning

Hensikt/fordeler

- Kickstarte sårtilheling. Til alle typer sår, enkel å bruke
- Debriderende – effektiv for fjernelse av fibrin/gul nekrose
- Antibakteriell- ingen resistensfare
- Antiinflammatorisk
- Immunstimulerende
- Luktdempende
- Lav pH (3,2 – 4,3) som er gunstig. Obs, kan gi svie.

Antibakterielle produkter- Medihoney/Leptospermum honning

- Praktisk tips ved mye gul nekrose/fibrin, i tillegg til curettering:
 1. Medihoney wound gel i såret
 2. Klipp til Medihoney gel sheet
 3. Aquacel (evt Aquacel Extra)
 4. Skumbandasje

Antibakterielle produkter- Medihoney

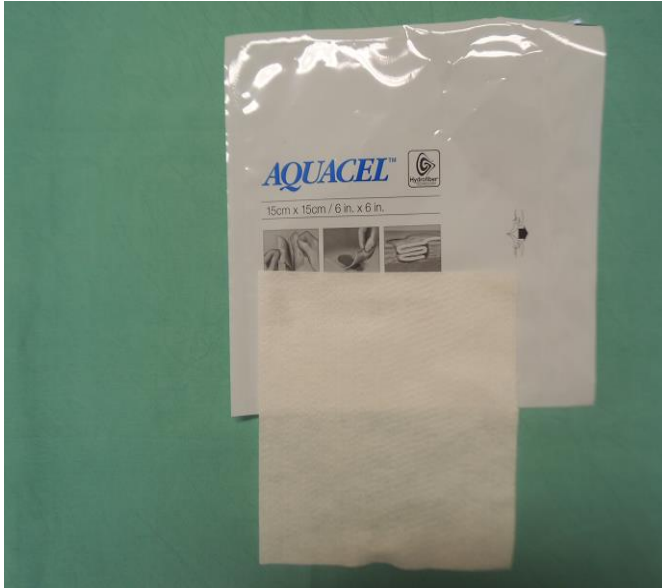
Hydrofiber

Hensikt: Ivareta fuktighetsbalansen i såret

- Kan brukes både som primær og sekundærbandasje
- Binder til seg væske og blir en gele, løser opp gul fibrin/gul nekrose
- Har høy absorpsjonsevne
- Kan fuktes hvis såret er for tørt med noen dråper rent springvann
- Gjør ikke omkringliggende hud fuktig

Produktforslag: Aquacel, Aquacel Extra (også med sølv)

Hydrofiber

Praktisk tips:

Trenger ikke klippes nøyaktig til såret.

Juster antall lag etter hvor mye væsning. Gjerne 2-3 lag ved kraftig væsning, evt brette den.

Skumbandasjer

Hensikt: Suger til seg sårveske og bevarer fuktigheten i sår, slipper samtidig ut damp.

Kan brukes både som primær og sekundærbandasjer, og fra lite til mye sekresjon i såret.

Finnes i ulike størrelser, fasonger og med/uten klebing.

Produktforslag: Allevyn, Mepilex, Mepilex XT og Askina

Skumbandasje, et lite utvalg:

Superabsorbenter

- **Hensikt:** Binder til seg store væskemengder.

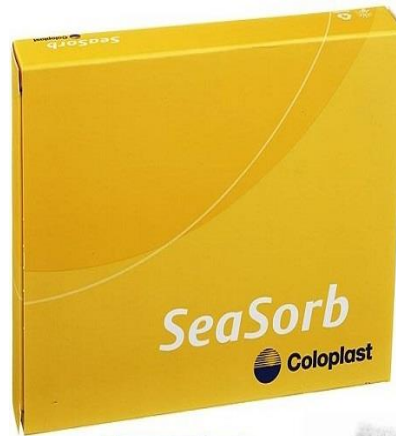
Brukes som sekundærbandasje for å suge opp overskytende væske.

Produktforslag: Sorbion, Seasorb, Mextra

Superabsorbenter

Hydrokolloider

- **Hensikt:** Brukes ved rene granulerende sår med minimal sekresjon som er tilnærmet tilhelet.

Kan brukes på donorsteder, trykksår grad 1 og 2.

Blir ikke mye brukt i dag pga andre gode alternativer.

Produktforslag: Duoderm, Comfeel

Hydrokolloider

Film/fixeringer

Hensikt:

- Å fixere en sekundærbandasje
- Pasienten kan dusje
- Den puster, slik at man ikke ødelegger effekten av en skumbandasje.

Produktforslag. Tegaderm film og Opsite (vanntette)
Mefix (vanlig fixering)

Film/fixering

Spesialbandasjer:

Hensikt: Mange ulike varianter ut ifra problemstilling til såret:

F.eks:

- Lukt fra sår (kreftsår): Kullbandasjer (Carboflex)
- Lite tegn på granulasjonsvev: Vakuumbehandling (Pico)
- Ved stasedermatitt på hele legger: Kerlix AMD Bandage Roll
- Immunstimulerende gel: Woulgan Biogel

Spesialbandasjer

Pico

Kerlix
AMD
Bandage
Roll

Carboflex

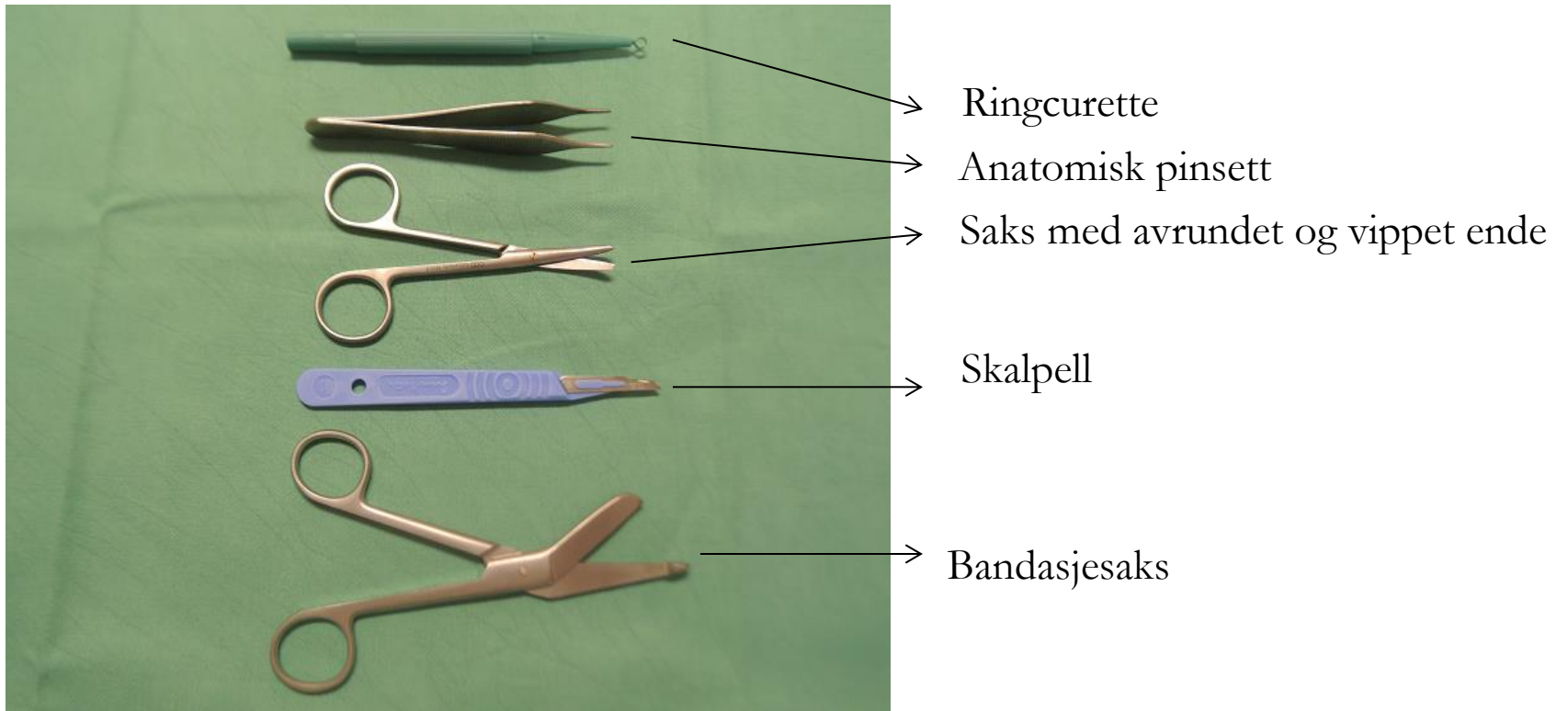

Woulgan
biogel

Utstyr:

- Viktig å ha gode redskaper tilgjengelig

Refusjon av bandasjeutstyr

Krav:

- Behovet må være over minst 3 mnd
- Lege søker Helfo § 5.22
- Egenbetaling på 1775 kr (2016), deretter dekkes 90%
- Utstyr kjøpes gjennom bandagist eller apotek
- Sårene må ikke bli stelt av hjemmesykepleien (da er det kommunen som dekker utgiftene)
- Pasienten må sende inne originale kvitteringer for refusjon

Kildehenvisning

- http://nifs-saar.no/retningslinjer_bandasjer.html
- <http://www.dermasciences.com/medihoney>
- <https://helfo.no/helseaktor/lege/regelverk-for-lege/pa-vegne-av-pasienten/lege-pa-vegne-av-pasient-andre-stonadsomrader#kroniske-og-alvorlege-sar-og-fistlar>
- Gottrup, Finn. Karlsmark, Tonny: SÅR bakgrunn diagnose og behandling. Munksgaard.dk. (2012)
- Langøen, Arne; Huden-pleie, pleiemidler og sårbehandling. Gyldendal forlag AS 2006
- Lindholm, Christina: Sår . Akribe Forlag AS (2012)

